

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LX. Votum Continentiæ num rectè fiat, ac teneat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

li esse deberent, qui iuberent. Per, *omni creatura*, intelligit omnem in potestate positum, *sive*, ait, *Regi tanquam precelebunt; sive Ducibus tanquam ab eo missis*. Neque tamen Reges sunt immunes ab obedientia Deo & Legi debita.

AD II. Vetat obedire hominibus propter homines, sed propter Deū. Col. 3. *In simplicitate cordis timentes Dominum. &c. non ad oculum seruientes.*

QVÆSTIO LX.

Votum Continentiæ num ritè fiat, ac teneat?

LUTHERANI iuxta & CALVINIANI, cum priscis hæresiarchis, negant. Vide *Genealogiam par. 2. q. 15.* Suadere id nituntur pluribus; de his nos infra q. 61.

AUTOR. Sanctum est castitatis Votum. 1. Teste S. Scriptura, in professione Mariæ, Luc. 1. *Virum non cognosco*. In doctrina Christi Matt. 19. *sunt Eunuchi, qui se castrauerunt propter regnū cælorum*. In doctrina Apostoli. 1 Tim. 5. *Luxuriata, damnationem habentes, quia primam fidem vitam fecerunt*. Quæ singula S. Patres ad Votum castitatis professæ interpretati sunt.

2. Idem Votum asseruerunt Concilia plura. Pontifices item, ac Imperatores Patres quoque plurimi; Apud Bell. l. 2. *de Mon. c. 22. 23. 24. 25. 26. 27.*

3. Ratio ex Dignitate fauet, & Utilitate. Dignus est ex Voto continere, quàm uti matrimonio: teste Scriptura supra *quest. 54.* Ideò S. Patres vitam continentem affirmant esse perfectam: quicquid obzannat Martyr. Item utilius ac salutaris est anima, Deoque gratius, ex

voto quid operari, quàm sine voto: Cum ad votum hortetur Scriptura, Psa. 75. *Vouete, & reddite*: Cum ex maiore virtute procedat opus voti, quàm virtutis, quàm simplicis; vnde continentia est Temperantia: at votum continentia est, & temperantia, & Religionis: Cum melius sit quod ex firmata voluntate provenit, quàm variabili.

OBIECTIONES LUTHERO-CALVINISTICÆ.

I. Contra Votum Deiparæ Virginis.

CALVINVS in Comment. in Luc. 1. apud Marloratum, tria a guit. 1. *Viderur S. Virgo non minus maligne restringere Dei potentiam, quàm prius Zacharias. Quod enim præter communem naturæ ordinem est, impossibile esse colligit. Sic enim ratiocinatur: Virum non cognosco, qui credam igitur futurum quod nuntius? Nec verò magnopere laborandum est, ut Eam purgemus ob omni vicio.*

2. Patres rodit Caninus ibidem. *Quod autem ex hoc loco occasionem quidam sumserunt, ut dicerent Virginem habuisse Votum perpetua Virginitatis; quòd alioquin superstitiosa ista fuisset responsio; nimis infirmum est, imò absurdum, & ridiculum. Existimabimusne Virginem passam fuisse marito se collocari, ut eum luderet? Fuisset profecto PAFIDI, grani reprehensione digna, si sanctum coniugii fœdus, non sine Dei iudicio, spreisset.*

3. Nostro, inde argumento ducto, respondet: *Soluendum est obiectum; Quod Virgo in futurum tempus respiciat, ideò, significet. Naliam sibi fore cohibitionem cum viro. Hæc vero coniectura & probabilis est, simplex; Quòd rei magnitudo, vel potius maiestas Virginis detendat.*

oulerit, ut sensus omnes admiratione ligatos haberet, ac constrictos, cum audit nasciturum esse Dei Filium, aliquid non vulgare concipit; Atque haec ratio est, cum coitum virilem excludat. Hinc attonita exclamat: Quomodo fiet istud.

4. PETRVS MARTYR ait. Interrogatio non est Virginitatis professio. Conceptioni obstare inquit, quod ordinariâ ratione virum non cognosceret; si extraordinariâ conciperet, cupit doceri.

DICO AD II. Non absurdum est, quod asserunt S. Patres, omnisque Theologia: Absurdum verò est dicere B. Mariam animo consummandi matrimonium cum Iosepho contraxisse: vt dicit *Calvinus in Luc. 1. Beza ibidem. Bucerus in Matth. 1. Martyr libro de caelib. Centuriatores lib. 1. c. 10.* Nam sic non esset Virgo animo, sed carne. Dedit tamen verò Iosepho potestatem in corpus suū; quia autem ex reuelatione sciebat, eum id non appetiturum, ideo habuit expressam voluntatem continendi semper; siue ante desponsationem vouerit, siue post.

AD I. S. Patres dicunt, interrogationem fuisse discere cupientis modum, non dubitantis. Deinde; Succine restrinxisset Dei potentiam, quæ gratia plena, cum qua Dominus? Cur non, vt Zacharias, punita fuisset?

AD III. Si coniecturat; cur tam certo S. Patres reprobant Calvinus? Quia humillima, non capiebat se Messiam parituram; quia Virgo deuota, nesciebat quomodo fieret.

AD IV. At processit ex conscientia voti facti.

AD V. At nunciabatur ei futurus conceptus: *Ecce concipies*: vnde stolidè interrogasset id, quod ordinario modo fieri poterat, aut etiam supernaturali: nisi

nouisset impedimentum Voti facti.

II. Contra doctrinam Christi de Eunuchis.

LUTHERANVS Petrus Martyr lib. de Coelib. 1. Dicit: *Si ita est, non expedit nubere*; non dicit, *non expedit vobis*; ergo de incommodi matrimonii dicit Dominus, non de voto. 2. Per Eunuchos verò intelligit Continentes, vt expeditius prædicent. 3. Non vis in Eunuchis facienda, sed in Scopo parabola.

DICO AD I. Etsi Apostoli quaesierint, an expedit nubere, & non de Voto; tamen Christus ostendit eis perfectionem altiore coniugio, scilicet. Votum ad non nubendum.

AD II. Augustinus lib. de S. Virginit. cap. 23. *Sapientia Dei dicit, eos qui in proposito ab uxore ducenda se continent, castrare se propter regnum caelorum.* Et contra, *humana vanitas impiâ temeritate contendit, eos qui hoc faciunt, presentem tantummodo necessitatem molestiarum conjugium deuitare; in regno caelorum amplius quidquam ceteris nil habere.*

AD III. Non hinc parabola est; sed duæ solùm metaphoræ, in *Eunuchis*, & *Castrarunt*: vt scilicet sicut corporales Eunuchi habent coporalem necessitatem continendi: ita spirituales habeant spiritalem Voti: Est proinde vis facienda in vocibus his, in quibus vis sermonis consistit.

III. Contra doctrinam Apostoli de FIDE Viduarum.

I LUTHERANVS, lib. de Votis mon. *Primum fide irritam fecerunt, id est, à Christiana ad Iudaicum vel paganismum defecerunt.* 1. Quia ab ipso post S. Pauli nam dicuntur. 2. Quia aduersus Christum luxuriam suam, id est, in apostatiam lapsæ.

II. CALVINVS. 3. *Primum fide irritam fecerunt, id est, à Christiana ad Iudaicum vel paganismum defecerunt.* 4. *Idcirco uenulas promissæ continentiam contra quæ liceret: nam vidua eligatur non minus L. X. annu ideo irritam fuisse promissionem.* 5. *Idcirco*

promissio non erat votum ad colendum Deum; sed administrandum expeditius in templo; verum ante ætatem habilem.

III. PETRVS MARTER; 6. Locum ambiguum posse variè explicari; ideo nil solidè inde concludi. 7. Habentes damnationem, esse non penam peccati, coram Deo; sed infamiam coram hominibus.

DICO AD I. Noua est ea expositio. Si non vouerant; quid opus erat deficere ad infideles, vt nubere? Nam eis nubere licebat Christianis, 1. *Corinth. 7. tantum in Domino.*

AD II. Abire post Sathanam fit quouis peccato non solum per apostasiam. Luxuriari contra Christum est scortari ad Christi iniuriam; non, apostatare à Christo.

AD III. Nubere volendo irritam fidem fecerunt primam Voti, non Baptismi: quia nulla in Baptismo promittitur, se non nupturam: sed post votum nubere volunt: vnde damnatio. Aut post spiritalis Voti facti delicias gustatas, nubere volunt.

AD IV. Dum loquitur de sexagenariis, non agit de admissione ad votum Continentiæ; sed de electione ad præfecturam Diaconis; vt Tertull. & alii: Vel de admissione ad Præbendam, quaalebantur in Ecclesia: vt Chrysostomus, Ambrosius, Hieronymus, &c. volunt probabilius.

AD V. Patres dicunt, verè fuisse votum Deo factum: At hoc volunt Sectarii posse rescindi: ergo magis Ecclesiæ factum: Cur igitur damnationem habebant?

AD VI. Non est ambiguus locus, ad quem conspirat Patrum consensus: Hic ambigua declarat.

AD VII. Infamia humana potest,

& solet esse cum peccato coram Deo; maximè in Luxuria post votum.

QVÆSTIO LXI.

Qualia sunt Luthero-caluinistica DOCUMENTA contra Continentiæ Votum?

LUTHERO-CALVINISTÆ aiunt: Votum Continentiæ, Quæ dicitur esse de Consilio Evangelico; est nullum: Quæ fertur esse Meritorium; est impium: Quæ obseruatio necessarium, aiunt, est impossibile: Quæ perpetuum asseritur; est Iherum: Quæ latuiticum putatur; est stultum: Quæ vile creditur; est futile: Quæ diuinum fingitur; est humanum commentum: Quæ monasticum esse fertur; est antipoliticum: Quæ Sanctum videtur; est antichristianum: Quæ Christianum prædicatum; est Antichristianum præbentiam nubere: Quæ Anglicum fertur; est Sathanicum: Quæ castum laudatur & virginium; est potulicum ac meretricium. Ita illi.

SVADENT: QVIA I. Scripturæ doceat id esse melius, Deoque gratius, quod magis sit voluntarium, liberum, minusque necessarium.

II. Quia Scripturæ imperant matrimonium patientibus carnis stimulum.

III. Quia Scripturæ docent, Continentiam esse donum Dei, quod non datur omnibus.

IV. Quia varia sunt Cælibatus incommoda.

V. Quia Concilia, & S. Patres aduersantur Voto continentie.

AUTOR. Vt clari' liqueant omnia; in quæstiones totidem vocentur singula.

QVÆSTIO LXII.

An ideo Votum continentie Deo sit ingratum, quia affirmatur obseruatum necessarium?

FF LV.